

Streszczenie pracy doktorskiej, Adam Zapała, Kontakty poddanych monarchii jagiellońskiej ze Stolicą Apostolską za pontyfikatu papieża Mikołaja V (1447-1455), promotor: dr hab. Marek Daniel Kowalski prof. IH PAN, 8.03.2018.

Przedmiotem pracy są kontakty poddanych monarchii jagiellońskiej ze Stolicą Apostolską za pontyfikatu papieża Mikołaja V (1447-1455). Celem niniejszej dysertacji jest pokazanie, w jaki sposób Polacy i Litwini kontaktowali się z papieżem? w jakim celu zwracali się do Stolicy Apostolskiej? kto kontaktował się z Kurią? oraz jaki wpływ rzeczony kontakt miały na życiorysy poszczególnych osób?

Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym z nich wskazuję praktyczny wymiar kontaktów poddanych monarchii jagiellońskiej ze Stolicą Apostolską. W części tej pokazuję, z czym wiązał się dla przeciętnego przybysza z państw Kazimierza Jagiellończyka kontakt z Kurią. Analizuję, jak długo trwało załatwienie spraw w Kurii oraz jakie za sobą pociągało koszty. W drugim rozdziale omawiam, jakie sprawy były załatwiane przy Stolicy Apostolskiej. Dokonuję ich kategoryzacji, omawiam najczęstsze obszary kontaktów oraz wskazuję czynniki wpływające na zwiększenie liczby polskich i litewskich spraw w Kurii. W trzecim rozdziale dokonuję studium prozopograficznego, poddając analizie grupę interesantów załatwiających sprawy przy Stolicy Apostolskiej. Wskazuję osoby najbardziej aktywnych nad Tybrem, omawiając wpływ, jaki papieskie łaski wywarły na ich życiorysy. Rozprawę uzupełniają dwa aneksy: lista poddanych monarchii jagiellońskiej obecnych przy Stolicy Apostolskiej w omawianym okresie oraz lista święceń przyjmowanych w Kurii (z uwzględnieniem miejsca, liczby wszystkich wyświęconych oraz udziału poddanych monarchii jagiellońskiej).

Praca została napisana w oparciu o rękopiśmienny materiał źródłowy zachowany w Archiwum Watykańskim. Jednym z głównych jej postulatów było wykorzystanie pełnej dokumentacji wytworzonej przez Kurię Rzymską w badanym okresie oraz pokazanie całościowego obrazu polsko-litewskiej aktywności przy Stolicy Apostolskiej.

Adam Zapała